

Sayı : 86782684 - 639 / 150
Konu : Yazılı Soru Önergesi

09/04/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 13/12/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-97850 sayılı yazı.

Kocaeli Milletvekili Sayın Lütfü TÜRKKAN'ın, "İthal tekstil ürünlerinin denetimine" ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/13280) esas nolu yazılı soru önergesi ile ilgili cevap ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Nihat ERGÜN
Bakan

EK:
Soru Önergesi Cevabı (2 sayfa)

"Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır."

Mustafa Kemal Mahallesi Dumlupınar Bulvarı Eskişehir Yolu Bilgi İçin İrtibat: Erol Üstünel. Şube Müdürü
2151.Cadde No:154 06510 Çankaya /ANKARA
Telefon : 312 201 60 94 Faks : 312 219 67 38
e-posta : erolus@sanayi.gov.tr Elektronik Ağ : www.sanayi.gov.tr
Evrak bilgisine www.sanayi.gov.tr adresindeki e-hizmetler bölümünden, "1cxysx1C2B6D" DYS No ve evrak tarihi ile erişebilirsiniz.

**KOCAELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN LÜTFÜ TÜRKKAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR**

Çevreci bir örgüt olan Greenpeace, İngiltere'deki Exeter Üniversitesi'nde dünyanın en tanınmış 20 giyim markasına ait kadın ve erkekler için hem yapay hem de doğal ipliklerden üretilmiş kumaş ve kot pantolon, tişört, elbise ve iç çamaşırlarını test ettirmiş sonuçlar Greenpeace'e ait Araştırma Laboratuvarına gönderilmiştir. Kıyafetler içerdikleri kimyasallar bakımından Greenpeace'e ait Araştırma Laboratuvarı veya akredite edilmiş bağımsız laboratuvarlar tarafından da analiz edilmiştir. Greenpeace'in rapor halinde yayınladığı sonuçlara göre Zara, Levi's, Mango gibi tanınmış markaların da olduğu ürünlerde tehlikeli kimyasallar ortaya çıkmıştır.

Bu markalar içinde Zara hem hormonal bozukluklara hem de kansere neden olan kimyasallar açığa çıkaran tek marka olarak öne çıkmıştır.

Rapordaki en önemli bulgulardan biri, test edilen tüm markaların her birinin birden fazla ürününde NPE'lere yani parçalanınca hormon bozukluğuna neden olan maddelere rastlanmasıdır. Ayrıca, incelenen dört üründe yüksek oranda toksin içeren 'ftalat' maddesi bulunmuştur.

Bu nedenle;

SORU 1- Ülkemizde de tercih edilen bu markalara ait ürünler satışa sunulmadan önce yeterince denetime tabi tutulmakta mıdır?

CEVAP 1- Ülkemizde tekstil ürünlerinin ithalat denetimleri 2009 yılından beri *Ekonomi Bakanlığı* tarafından, riske dayalı sistem üzerinden "Bazı Tekstil ve Konfeksiyon Ürünlerinin Denetimine İlişkin" 2012/15 sayılı Tebliğ kapsamında yapılmaktadır. Bu çerçevede, ithalatta ürünlerden alınan numuneler akredite test kuruluşlarında azo boyar maddeler yönünden incelenmektedir.

İç piyasada azo boyar maddeler ve ayrıca çocuk giysilerinde ftalatlarla ilgili denetimler ise *Gümrük ve Ticaret Bakanlığı* tarafından 02/04/2011 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe konan "Bazı Tüketici Ürünlerinin Tehlikeli Kimyasal Madde İçeriğine Yönelik Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Tebliğ" uyarınca gerçekleştirilmektedir.

Tekstil ürünlerinin lif kompozisyonunun (etiket bilgilerinde beyan edilen değerlerin, ürünün lif karışımını karşılayıp karşılamadığının doğrulanması) denetimi ile ayakkabıların yapımında kullanılan malzemelerin denetimi ise Bakanlığımız tarafından yapılmaktadır. Ürünlerde tehlikeli kimyasalların kısıtlanmasına dair mevzuatın hazırlanmasından ve Avrupa Birliği müktesebatı ile mevzuat uyumundan ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız sorumlu bulunmaktadır.

SORU 2- Bu ürünlerin denetimleri nerede ve nasıl yapılmaktadır?

CEVAP 2- *Ekonomi Bakanlığının* gerçekleştirdiği ürün denetimleri gümrüklerde, *Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca* iç piyasada yapılan denetimler toptancı, dağıtıcı ve satışın yoğun olduğu mağazalarda, *Bakanlığımızın* PGD faaliyetleri ise ürünlerin piyasaya arz edilmesi sonrasında

mağaza, alışveriş merkezi, depo, antrepo vb. yerlerde yapılmaktadır. Genel uygulama çerçevesinde denetim elemanları tarafından alınan numuneler mühürlendikten sonra akredite test laboratuvarına gönderilmekte ve buralarda kontrol edilmektedir. Tekstil ürünlerindeki kimyasal madde analizleri için, konusunda uzmanlaşmış laboratuvarlar ile TSE laboratuvarları kullanılmaktadır.

SORU 3- Yayınlanan raporun ardından Ülkemizde de şu anda piyasada olan bu markalara ait ürünler ile ilgili bir işlem yapmayı düşünüyor musunuz?

CEVAP 3- Bahse konu markalara ait ürünlerle ilgili denetimlere Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca başlanmış olup, 2013 yılı denetim planına bu firmalar da dâhil edilmiştir. Riskli bulunan ürünlerden alınacak numuneler akredite laboratuvarlarda test ettirilecek ve ilgili tebliğde belirlenen limitlerin üzerinde kimyasal madde tespit edilmesi halinde, 4703 sayılı Kanun çerçevesinde toplatma, imha ve idari para cezası gibi yaptırımlar yerine getirilecektir. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın söz konusu tebliğ kapsamında azo boyar maddeler ve ayrıca çocuk giysilerinde fitalatlarla ilgili denetimleri ise devam etmektedir. Bu çerçevede, 2011 yılında 826 firmada 11.835 tekstil ürünü, 2012'de ise 241 firmada 14.705 tekstil ürünü denetlenmiştir.

Tekstil ve hazır giyim ürünlerinin ithalatında sağlığa zararlı azo boyar maddeler Ekonomi Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğü tarafından denetlenmektedir. 2009 yılı sonundan itibaren uygulanmakta olan denetimler sonucunda 24.12.2012 tarihi itibarıyla 313.107 adet, 358.499 çift, 23.332 kg, 50.048 metre, 4.142 metrekare ve 1.372 set eşya mevzuata uygun olmadığı için imha, mahrecine iade veya düzeltme yollarından biri ile bertaraf edilmiştir.

Son olarak, Bakanlığımızın ayakkabı, tekstil ve hazır giyim ürünleri ile ilgili denetimleri ve sektörün yoğun faaliyet alanına sahip olduğu 20 ilimizdeki kampanya denetimleri de devam etmektedir. Gerçekleştirilen test ve muayene işlemleri neticesinde güvensiz bulunan ürünler hakkında idari yaptırımlar getirilerek insan sağlığını tehdit edici ürünler piyasadan men edilmektedir.